

Ötən hər gün bizi COP29-a yaxınlaşdırır

COP29 sədrliyi şəffaflıq hesabatlarını təqdim etməyə çağırır

Züleyxa Əliyeva

İşə başlamasına getdikcə az zaman qalan qlobal konfransın yüksək səviyyədə təşkili üçün Azərbaycan hazırlıqlar çərçivəsində müntəzəm olaraq müxtəlif məzmunlu tədbirlər keçirir. Belə tədbirlərdən biri də, xəbər verildiyi kimi, sentyabrın 3-də COP29 sədrliyinin Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platformasını (BTP) işə salması ilə bağlı olmuşdur.

Tədbir BTP Tərəflər arasında qarşılıqlı inam yaratmaq, inkişaf etməkdə olan ölkələrə İkiillik Şəffaflıq Hesabatlarının (BTR) hazırlanmasında və yekunlaşdırılmasında dəstək olmaq, Təkmilləşdirilmiş Şəffaflıq Çərçivəsində (ETF) universal iştirakı təşviq etmək və COP29-dan kənarında şəffaflıq gündəmini inkişaf etdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. Qarşıdakı aylarda COP29 sədrliyi Şərqi Avropa, Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya, Afrika, Asiya-Sakit Okean, Latın Amerikasını və Karib hövzəsi üzrə şəffaflığa dair bir sıra regional seminarlara evsahibliyi edəcək. O, həmçinin BMT Baş Assambleyasının Nyu Yorkda keçiriləcək 79-cu sessiyası zamanı UNFCCC Katibliyi və BTP-nin tərəfdaşları tərəfindən dəstəklənən Qlobal Şəffaflıq Dialogunu çağıracaq.

Tədbirin açılışında çıxış edən Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri, COP29-un təyin olunmuş prezidenti Muxtar Babayev deyib: "COP29 Rəyasət Heyəti gələcək nəsil milli iqlim planlarında əks olunan ambisiyaları artırmaq üçün mühüm addım kimi Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platformasını (BTP) işə saldı. Sözlərimizi və əməllərimizi, təəqqimimizi və problemlərimizi açıq şəkildə bildirməklə, biz iqlimlə bağlı məqsədlərimizə nail olmaq öhdəliyimizi dünya ilə bölüşə bilərik. BTP ilə biz inkişaf etməkdə olan tərəflərə öz BTR-lərini vaxtında hazırlamaqda və tamamlamaqda kömək etmək istəyirik".

Qeyd edək ki, COP29-un fəaliyyətə başlayacağı vaxta 70 günə yaxın bir zaman qalıb. Ona görə də COP29 rəhbərliyi iqlim fəaliyyəti ilə bağlı götürdüyü öhdəliyi nümayiş etdirmək üçün nəzərəçarpan addımlar atır. Bu addımlar sırasında BTR-in rolu əsas götürülür. COP prezidenti deyir ki, ilk BTR-lərin təqdim edilməsi üçün son tarix yaxınlaşır. Ona görə də Azərbaycan iştirakçı dövlətlərə COP29-dan əvvəl şəffaflıq hesabatlarını təqdim etmələrini tövsiyə edir. Hər bir ölkənin fərqli başlanğıc nöqtələrini tanımaqla yanaşı, BTR-lərin erkən təqdim edilməsi şəffaflığa kollektiv öhdəliyin güclü nümayişi olacaqdır. "BTR-lər təəqqimimizi izləmək, inam yaratmaq, əlavə fəaliyyət və investisiya tələb olunan sahələri müəyyənləşdirməkdə əsas rol oynayacaq. Azərbaycan hazırda COP29-dan əvvəl öz BTR-ni təqdim etmək üzərində işləyir. Biz həmçinin COP29-dan əvvəl BTR-ləri vaxtında təqdim etdiklərinə dair bizi əmin edən bütün tərəflərə səmimi təşəkkürümüzü bildiririk. Sizin söyləriniz COP29-da tanınacaq və 31 dekabr 2024-cü il tarixinə doğru son sprintdə başqaları üçün ilham mənbəyi olacaq", - deyər M.Babayev bildirib.

Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platformasının əsas məqsədi İkiillik Şəffaflıq Hesabatlarını hazırlamaqda və yekunlaşdırmaqda tərəflərə etimadı artırmaq və dəstəkləməkdir. Təkmilləşdirilmiş Şəffaflıq Çərçivəsinin məqsədi tam spektri üzrə bütün tərəflər arasında əməkdaşlığı və bilik mübadiləsini təşviq etmək, ehtiyac duyulan yerlərdə potensialın gücləndirilməsi resurslarını səfərbər etməkdir. COP29 sədrliyi qlobal konfransda iştirak edəcək ölkələri vətəndaş cəmiyyəti, yerli xalqlar, qadınlar, gənclər və digər əsas maraqlı tərəfləri şəffaflıq prosesinə cəlb etməyə təşviq edir. Yalnız inklüziv şəkildə işləməklə iqlimlə bağlı qarşılıqlı ambisiyaları yüksəltmək, kollektiv iqlim məqsədlərinə nail olmaq və hamıya davamlı gələcək yaratmaq üçün tələb olunan etimadı və hesabatlılığı gücləndirmək mümkündür.

COP29-a hazırlıqlar çərçivəsində könüllülərin iştirakı ilə keçirilən tədbirlərdən də söz açmaq yerinə düşər. Bir neçə gün əvvəl Heydər Əliyev Mərkəzində ixtisaslaşmış ekspertlərin rəhbərlik etdiyi iki günlük sessiyada müxtəlif təlimlərdə COP29 könüllüləri də iştirak ediblər. Tədbirdə iqlim dəyişikliyi, davamlılıq və tullantıların idarə olunması da daxil olmaqla bir sıra ekoloji mövzular müzakirə olunub. Təlim sessiyaları zamanı könüllülər bir neçə komandaya bölünüblər və onların hər biri gün ərzində verilən mövzular və tapşırıqlar əsasında layihələrin hazırlanmasına cavabdeh olub. Sonra isə həmin layihələr münisiflər heyətinə təqdim edilib. Könüllülərin layihələri davamlı enerji həllərindən tutmuş innovativ tullantıların idarə olunması təşəbbüslərinə qədər müxtəlif sahələrə aid olub. Münisiflər ən kreativ yanaşma nümayiş etdirən və ən aktual məsələlərə toxunan layihələri mükafatlandırılar.